

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת קידושין

דפים מד - נ, פרשת אחרי מות תשע"ו

דרך ישרה תמצית הדף

דף מ"ד

*קבלה בנערה המאורסה. *הקושיות. *שליח לגט בנערה.

- א. קבלה בנערה המאורסה 1. בגירושין, לר"י רק אביה מקבל את גיטה, ולרבנן אף היא. 2. בקידושין, לר"ל ה"נ פליגי, ולר"י לכו"ע רק אביה.
- ב. טעמא דר' יוחנן דבקיודשין רק אביה 1. גירושין מכנסת עצמה לרשות אביה אף היא, וקיודשין יוצאת ממנו ולכן רק אביה, ודחי ממאמר שמפקיעה ואפשר מדעת עצמה. 2. קדושין מדעתה רק אביה, וגירושין כיון דבע"כ לכן אף היא, ומאמר שייך בע"כ כרבי.
- ג. הקושיות לר"ל דבקיודשין אף היא 1. נערה מקבלת מדעתה מאמר ולא קידושין, ומתרצינן דאתי כר' יהודה דאין שתי ידים זוכות כאחת, או הואיל וזקוקה ועומדת. 2. לא נאמר בה ובשלוחה, ותירץ דאתי כר"י, ודחי דסיפא ר"ש ור"י פליגי עליה. ולמסקנא אתי כר"ש, וסבר בשליחות כר"י.
- ד. בעיא דרבא האם נערה עושה שליח לקבל גט, ובעי 1. האם היא כיד אביה או כחצירו ודחינן דפשיטא דהוי כיד אביה, דאי כחצר בעינן שתהא משתמרת לדעתו. 2. האם ידה אלימא כיד אביה, ופשט לו ר"נ דלא עושה. ומותבינן דקטנה בעינן שיגיע גט לידה אבל נערה לא, ודחי דאירי ביתומה.

דף מ"ה

*שלא לדעת אביה. *קדשה עצמה. *נפלה לייבום. *המעשים בנדרה. *נתקדשה לכהן.

- א. קטנה שלא לדעת אביה, צריכה ע"מ לצאת 1. לקרנא גט או מיאון. 2. לשמואל בשידכו צריכה גט שמא נתרצה האב ומיאון שמא לא נתרצה ויקלו אילו יקדש את אחותה 3. לל"ק דעולא בלא שידכו א"צ מיאון וכ"ש גט. 4. לל"ב דעולא אף בשידכו א"צ גט ולא מיאון.
- ב. הקושיות בקדשה עצמה 1. מיאנו צרותיהן מותרות, וא"א בקדשה אביה אלא בקדשה עצמה, ומתרצינן במעשה יתומה בחיי האב. 2. אביה מוכרה אלמנה לכה"ג, ואם קדשה אביה הא הוי שפחות אחר אישות, ודחי בקידושי יעוד כמ"ד מעות הראשונות אינם לקידושין, והוי שפחות אחר שפחות.
- ג. מת ונפלה לפני אחיו 1. עשה מאמר, צריכה גט שמא נתרצה האב בקדושי שני, חליצה שמא

נתרצה בראשון, ומיאון שמא לא נתרצה ויתירו את אחותה לשני. 2. לא עשה מאמר, צריכה רק חליצה שמא נתרצה לראשון ומיאון א"צ דיודעים שאחות חלוצה דרבנן.

ה. המעשים בקידושין שנתרצה 1. קדש עבור בנו לא חישינן שמא נתרצה הבן, אף למ"ד חישינן לנתרצה האב. 2. קידש בכישרא דירקא אינה מקודשת, משום בזיון דשוקא ודירקא. 3. האיך הסכים שתתקדש לקרובי אשתו ואח"כ קרובו קידש, לא חישינן שנתרצה, והטעם מפני שלא ידברו כזב או דטרח בסעודה, ונפ"מ היכא דלא טרח.

ה. נתקדשה לכהן 1. נתקדשה לדעת אביה והלך ונישאת, לרב אוכלת עד שיבא האב, ולרב אסי לא אוכלת שמא ימחה. ובמתה לא יורשה, דאוקי בחזקת מריה. 2. נתקדשה לדעת ונישאת שלא לדעת ואביה שתק, לר"ה לא אוכלת אף לרב דשותק משום דרתח, ולריב"א אוכלת לכו"ע, דשתיק משום דניחא ליה. 3. נתקדשה ונישאת שלא לדעת, לר"ה אוכלת דהוי כיתומה בחיי האב, ולריב"א לא אוכלת.

סדרה מ"ז

*העיכוּב. *קידושין בתמרה. *שו"פ באחרונה. *מקדש אחותו. *מפריש חלתו קמח.

א. העיכוּב על ידה או ע"י אביה 1. קידושין שלא לדעת אביה, לרב אסי רק אביה מעכב, ולרב אפילו היא. 2. מאן ימאן לרבות שהיא ממאנת, פליגי אם בפיתוי לשם קידושין או בשלא לשם קידושין. 3. מהר ימהרנה לאשה שצריכה קידושין, במפתה שלא לשם אישות, לדעת אביה.

ב. דיני המשנה 1. התקדשי בתמרה זו התקדשי בזו, צריך שיהא באחת מהן שו"פ, וכר"ש דהוּו פרטי כשאומר שבועה לכ"א. 2. בזו בזו ובזו, כולו מצטרפין לשו"פ. 3. אוכלת ראשונה ראשונה אינה מקודשת, עד שיהא שו"פ באחת. ופליגי אי קאי ארישא וקמ"ל אף דמקרבא הנייתה, או אסיפא ובאחת הינו באחרונה.

ג. ש"מ מרב דשו"פ הינו באחרונה תלת: 1. מקדש במלוה לא מקודשת. 2. מלוה ופרוטה דעתה אפרוטה. 3. נחלקו במקדש אחותו אי מעות חוזרין או מתנה, וש"מ דחוזרין.

ד. המח' במקדש אחותו 1. מעות פקדון, וקאמר הכי כדי שתקבל. 2. מעות מתנה, דיודע שאין קדושין תופסין ואמר כן שלא לביישה.

ה. מקשינן ממפריש חלתו קמח דלא אמרינן אדם יודע, ומתריצין דנפיק חורבא 1. הכהן יצרף וישלים לכשיעור ויסבור שפטורה מחלה והוי טבל לחלה, וטעותו שסובר דהטעם משום טרחת הכהן ומוחל. 2. בעה"ב טועה דנתקנה עיסתו, וסובר דטעמא משום טרחת הכהן, והרי קבל עליו.

סדרה מ"ז

*אלון רימון ואגוז. *מקדש במלוה. *שיר שו"פ. *קידושין בשט"ח.

א. הבריתא במקדש באלון רימון ואגוז 1. באלון רימון ואגוז מקודשת אם יש בכולן שו"פ. 2. וכן באלו מקודשת לפי כולם. 3. בזו בזו ובזו, אם יש שו"פ בכולן. 4. בזו ונטלתו ואכלתו, בעינן שו"פ באחד. והינו באחרון, או דהוי כרבי ואוכלת ומנחת. וכן שוין דבעינן שו"פ באחת מהן.

ב. לרב מקדש במלוה אינה מקודשת, דמלוה להוצאה נתנה. נימא כתנאי 1. פלוגתא במקדש במלוה, ודחי מסיפא דבמכר קנה, אלא אירי במנה שנמצא חסר דינר. 2. מקדש בפקדון בעינן שישאר שו"פ, פליגי במלוה אי מקודשת אף בלא נשתייר, ודחי דמשבשתא. 3. פליגי בהתקדשי בשטר חוב או מלוה ביד אחרים. ודחי בשט"ח דאחרים, ופליגי במלוה על פה ובמלוה בשטר. 4. התקדשי

בשטר, לר"מ אינה מקודשת, לר"א מקודשת, ולרבנן שמין את הנייר, ודחינן כדלקמן. 5. עשה לי שירים פליגי אם מקודשת כשעשאן או כשהגיע לידה, ודחינן.

ג. מחלוקת רבנן ורשב"א 1. בפקדון בעינן שישתיר שו"פ ופליגי במלוה, ש"מ מקדש במלוה לכו"ע מקודשת. ודחינן דמשבשתא, דפקדון ע"כ בלא קבל אחריות, וא"כ לפלוג בדידה. 2. תריץ דפליגי שנשתייר שו"פ במלוה, ובלא נשתייר לכו"ע מקודשת. ופליגי במלוה ברשות בעלים לחזרה, וי"א אף לאונסים פליגי, או דלכו"ע ברשות לוח דלא גרע משאלה.

ד. התקדשי בשט"ח או שהירשה על מלוה שביד אחרים, לר"מ מקודשת ולחכמים לא. ופליגי במלוה ע"פ במעמד שלשתן, ובמלוה בשטר 1. מח' רבי ורבנן האם שטר נקנה במסירה או אף בכתיבה. 2. לכו"ע דלא כרבי, ופליגי בר"פ דקני הוא וכל שעבודה. 3. סברי דר"פ, ופליגי בשמואל אם מוכר שט"ח יכול למחול. 4. כו"ע ס"ל כשמואל, ופליגי אם האשה סמכה דעתה שלא ימחל.

פדף מ"ח

*התקדשי בשטר. *עשה לי שירים. *כיצד מקדש. *צירוף הכוס. *נמצא זהב.

א. התקדשי בשטר, לר"מ לא מקודשת, לר"א מקודשת, ולחכמים מספק שמין את הנייר. ופליגי 1. להו"א במקדש במלוה. 2. קדשה בשטר שאין עליו עדים, ורבנן מסתפקים. 3. כתבו שלא לשמה, ופליגי בר"ל דסובר שכותבין שטר אירוסין לשמה דמקדיש הויה ליציאה. 3. כו"ע ס"ל דר"ל, ואירי שכתב לשמה ושלא מדעתה.

ב. עשה לי שירים, לר"מ מקודשת כיון שעשאן, ולרבנן עד שיגיע ממון לידה. ופליגי 1. מקדש במלוה, ולכו"ע ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף. 2. במלוה לא מקודשת, ופליגי אי ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף או רק לבסוף. 3. לכו"ע מתחילה ועד סוף, ופליגי אי אומן קונה בשבח כלי. 4. לכו"ע לא קונה, ופליגי בהוסיף נופך אם מלוה ופרוטה דעתה אמלוה או אפרוטה.

ג. מחלוקת התנאים 1. לת"ק בשכר שעשיתי לא מקודשת ובשכר שאעשה מקודשת, דאינה לשכירות אלא לבסוף. 2. לרבי נתן בשכר שאעשה אינה מקודשת, דישנה עד סוף. 3. לר"י הנשיא בהוסיף נופך משלו מקודשת, דמלוה ופרוטה דעתה אפרוטה.

ד. צירוף הכוס 1. בשמן, בו ובמה שבתוכו. 2. במים, רק בכוס. 3. ביין, במה שבתוכו ולא בו.

ה. כסף ונמצא זהב לא מקודשת, ולר"ש מקודשת כיון שהטעה לשבח. ומוקמין 1. אמר לשלוחו שילוח דינר כסף והלוח זהב, ופליגי אי קפידא או מראה מקום, ודחינן דהתקדשי לו. 2. אמרה לשלוחה צא וקבל כסף והביא זהב, ובמטבע מכוסה.

פדף מ"ט

*מראה מקום. *הטעה לשבח ביוחסין. *ע"מ שאני. *עשרה קבין.

א. המ"ד שסוברים מראה מקום 1. ר"ש דאומרת תקבל דינר כסף. 2. באתרא דנהיגי לתת גט פשוט ומקושר וא"ל פשוט ועשה מקושר. לת"ק פסול, לרחב"ג כשר שיכול לעשותו פשוט, ולרשב"ג הכל כמנהג המדינה, דס"ל מראה מקום. 3. ר"א בהאשה שאמרה התקבל גיטי ממקום פלוני וקבל ממקום אחר דר"א מכשיר.

ב. לעולא בהטעה בשבח יוחסין לכו"ע לא מקודשת, דלא רוצה מסאנא דרב מכרעאי. והשמועות 1. מודה ר"ש בשבח יוחסין. 2. מתני' כהן ונמצא לוי ולא פליג ר"ש. 3. בבת או שפחה מגודלת דשבח ממון ולא פליג, ש"מ דפליג ברישא וה"ה בסיפא. ודחי דפליג בשבח ממון סגי, או דחשיב יוחסין

מפני שהיא חשובה ותדבר עליה.

- ג. ע"מ שאני 1. קריינא, שקורא ג' פסוקים בביהכ"נ, ולר"י עד שיקרא ויתרגם. 2. קרא אנא, שיקרא תורה נביאים וכתובים במדוייק. 3. שונה, לחזקיה הלכות ולר"י תורה. 4. תנא, הלכתא ספרא ספרי ותוספתא. 5. תלמוד, ששואלין דבר בתלמודו אף במסכת כלה. 6. חכם, ששואלין אותו דבר חכמה. 7. גבור, שחבריו מתייראין מחמת גבורתו. 8. עשיר, שבני עירו מכבדין. 9. צדיק, אפילו ברשע שמא הרהר תשובה בדעתו. 10. רשע, אפילו צדיק גמור חיישינן שהרהר ע"ז.
- ד. עשרה קבין ירדו, ותשעה נטלו: 1. חכמה, א"י. 2. יופי, ירושלים. 3. עשירות, רומי. 4. עניות, בבל. 5. גסות, עילם. 6. גבורה, פרסים. 7. כנים, מדי. 8. כשפים, מצרים. 9. נגעים, חזירים. 10. זנות, ערביא. 11. עזות, מישן. 12. שיחה, נשים. 13. שכרות, כושים. 14. שינה, עבדים.

לדף ב'

*דברים שבלב. *המעשים במכר קרקע. *מראה מקום. *הצריכותא בסבלונות. *באתרא.

- א. דברים שבלב אינן דברים מנין 1. כופין להביא קרבן, ודחי דניחא ליה בכפרה. 2. בגיטי נשים ושחרור כופין, ודחי דמצוה לשמוע דברי חכמים. 3. כסבור שהיא כהנת והיא לוייה מקודשת, ודחי דלחומרא. 4. בלבי היה להתקדש לו אינה מקודשת, ודחי דא"א לעקור מה שהתנה. 5. למסקנא שליח למעילה ששינה השליח מעל אף שהיה בלב בעה"ב, ואין לדחות שבא לפטור עצמו, ואמרינן דיאמר מזיד הייתי.
- ב. המעשים במכר קרקע 1. מכר נכסיו על דעת לעלות לא"י וכשמכר לא אמר כלום, הוי דברים שבלב ואינם דברים. 2. ע"ד לעלות ועלה ולא איתדר, לל"ק ע"ד למידר ולכן חוזר, ולל"ב על דעת לעלות והרי עלה. 3. בסוף לא עלה, לל"ק אי בעי יכל לעלות, ולל"ב וכי לא יכל לעלות בתמיה. ולפי"ז אם היה אונס חוזר המכר.
- ג. שלח שליח לקדש במקום פלוני והלך למקום אחר לא מקודשת, ובאמר הרי היא במקום פלוני מקודשת דמראה מקום, וכן בגיטין. והצריכותא 1. קידושין דלקורבה קאתי אכפת ליה, משא"כ גבי גט לא אכפת. 2. בגט ניחא ליה שם להתבזות, אבל קידושין לא אכפת לו.
- ד. הצריכותא דלא חוששים לסבלונות 1. שתי נשים בשו"פ. 2. אשה בפחות משו"פ, ואף שלא יצא ממנו שו"פ נימא דידוע שאינם קידושין ושלח לשם קידושין. 3. קטן, והו"א דידוע שאין קידושי קטן כלום. 4. בסבלונות סתם אין חוששין. אלא דוקא כשהיו קידושין הראשונים.
- ה. דיני באתרא 1. סבלונות, במקדשי ואח"כ מסבלי חישנין, אף שיש מיעוט שלא, ובמסבלי ואח"כ מקדשי לא חישנין. 2. הוחזק שטר כתובה בשוק, בכתבי אח"כ מקדשי לא חישנין, מקדשי והדר כתבי חישנין, וקמ"ל אף שלא שכיח ספרא.

שאלות לחזרה ושינון

- א. קטנה שנתקדשה שלא לדעת אביה, כיצד יוצאת (4)
- ב. הקושיות בקדשה עצמה (2)
- ג. מת ונפלה לפני אחיו, מה צריכה (2)
- ד. המעשים בריצוי בקידושין (3)
- ה. נתקדשה לכהן שלא לדעת אביה (3)

- א. קבלה בנערה המאורסה והמחי' (2)
- ב. טעמא דר' יוחנן דבקידושין רק אביה (2)
- ג. הקושיות לר"ל דבקידושין אף היא (2)
- ד. איבעיות דרבא בשליחות נערה להתגרש (2)

לדף מ"ה

- ג. הדיעות בישנה לשכירות ובהוסיף נופך (3)
 ד. צירוף לשו"פ בכוס ובתכולתה (3)
 ה. מ"ט דר"ש שהטעם לשבח מקודשת (2)
 דף מ"ט

- א. המ"ד דסברי מראה מקום הוא (3)
 ב. השמועות בדעת ר"ש בשבח יוחסין (3)
 ג. ע"מ שאני (10) מה עליו להיות.
 ד. עשרה קבין ירדו, ותשעה נטלו (14)
 דף נ'

- א. מנין שדברים שבלב אינם דברים (5)
 ב. המעשים במכר נכסיו, והדין (3)
 ג. שלח שליח למקום מסוים, הצריכותא (2)
 ד. הצריכותא דלא חישינן לסבלונות (4)
 ה. דיני אתר (2) והחילוקים.

דף מ"ו

- א. העיכוב על ידה ועל ידי אביה (3)
 ב. דיני המשנה במקדש בתמרה (3)
 ג. ש"מ מר' אמי דשו"פ באחרונה (3)
 ד. המח' במקדש אחותו (2)
 ה. החורבא במפריש חלתו קמח (2)

דף מ"ז

א. הבריתא במקדש באלון רימון ואגוז, המקרים וכמאן (4)

- ב. המקדש במלוה, נימא כתנאי (5)
 ג. המחלוקת בהתקדשי במלוה ובפקדון (3)
 ד. התקדשי בשט"ח במאי פליגי (6)

דף מ"ח

- א. התקדשי בשטר, גי דיעות ובמה פליגי (4)
 ב. עשה לי שירים, המחלוקת (4)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

- מכות שבועות
 עבודה זרה הוריות
 זבחים
 מנחות
 חולין
 בכורות עם הקדמות ומושגים
 ערכין-תמורה
 כריתות-מעילה
 נדה

- יבמות
 כתובות
 נדרים
 נזיר סוטה
 גיטין
 קידושין - עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא
 נבא קמא
 נבא מציעא
 נבא בתרא א-ב
 סנהדרין א-ב עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

- ברכות עם מהודדין בפ"ך.
 שבת מהדורה חדשה.
 עירובין
 פסחים
 שקלים ר"ה
 יומא
 סוכה
 ביצה תענית
 מגילה-פורים עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
 מו"ק חגיגה

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

- נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.
 בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.
 עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

- שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.
 קיצור חודים מנוקד ומסודר.
 קיצור אלשין רות
 קיצור אלשין אסתו
 קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.

- באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
 איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשגן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
 הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל
 לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com